

Suvestinė redakcija nuo 2019-01-16 iki 2020-02-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [146-7548](#), i. k. 1122230ISAK00A1-570

Nauja redakcija nuo 2019-01-16:

Nr. [A1-28](#), 2019-01-15, paskelbta TAR 2019-01-15, i. k. 2019-00544

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATVIRŲJŲ JAUNIMO CENTRŲ IR ATVIRŲJŲ JAUNIMO ERDVIŲ VEIKLOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. gruodžio 11 d. Nr. A1-570

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymo 8 straipsnio 4 dalimi ir įgyvendindamas Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1715 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos patvirtinimo“,

t v i r t i n u Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos aprašą (pridedama).

Laikinais einantis
socialinės apsaugos ir darbo ministro
pareigas

Donatas Jankauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d.
įsakymu Nr. A1-570

(Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministro 2019 m. sausio 15 d.
įsakymo Nr. A1-28
redakcija)

ATVIRŲJŲ JAUNIMO CENTRŲ IR ATVIRŲJŲ JAUNIMO ERDVIŲ VEIKLOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių veiklos aprašas (toliau – Aprašas) nustato atvirųjų jaunimo centrų (toliau – Centras) ir atvirųjų jaunimo erdvių (toliau – Erdvė) veiklos principus, uždavinius ir funkcijas, veiklos organizavimo ypatumus. Centrai vadovaujasi Aprašu, rengdami ir tvirtindami steigimo dokumentus, kitus dokumentus, reguliuojančius jų veiklą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Darbuotojas, vykdamas atvirąjį darbą su jaunimu**, – su jaunais žmonėmis Centruose ir Erdvėse dirbantis asmuo, skatinantis asmeninį ir socialinį jaunų žmonių tobulėjimą, stiprinantis jų prisitaikymo prie aplinkos gebėjimus ir turintis šiam darbui reikalingą išsilavinimą (socialinio darbo, socialinės pedagogikos, psichologijos arba edukologijos) bei kompetenciją.

2.2. **Lankytojas** – jaunas žmogus, lankantis Centrą ar Erdvę.

3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme (toliau – Įstatymas).

4. Centras ir Erdvė veiklą vykdo vadovaudamiesi Aprašu pagal Centro ar Erdvės savininko ar dalininko patvirtintą veiklos programą, atspindinčią Centro ar Erdvės veiklos pobūdį, nustatytą atsižvelgiant į regiono, kuriame vykdoma veikla, specifiką ir jaunų žmonių poreikius.

5. Jei savivaldybės teritorijoje nėra Centro, atvirasis darbas su jaunimu gali būti vykdomas Erdvėje.

6. Centras / Erdvė:

6.1. turi vidaus tvarkos taisykles, nustatančias darbuotojų elgesio Centre / Erdvėje reikalavimus, buvimo Centre / Erdvėje normas klientams (jauniems žmonėms ir pagal poreikį jų artimos aplinkos atstovams (tėvams, broliams, seserims ir pan.) (toliau – klientai), klientų teises ir pareigas, klientų ir darbuotojų tarpusavio santykius;

6.2. turi Centre / Erdvėje teikiamų paslaugų ar vykdomų veiklų sąrašą;

6.3. gali turėti ir kitų dokumentų, nustatančių vidaus tvarkos reikalavimus.

7. Centras / Erdvė viešai skelbia visuomenei informaciją apie savo misiją ir viziją, darbo formą, tikslus, uždavinius, jų įgyvendinimo priemones ir teikiamas paslaugas.

II SKYRIUS CENTRO IR ERDVĖS VEIKLOS UŽDAVINIAI BEI FUNKCIJOS

8. Centro / Erdvės vykdomos veiklos planuojamos trejiems metams, atsižvelgiant į Centro / Erdvės strateginį veiklos planą, kuris derinamas su savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi. Siekiami rezultatai turi būti konkretūs ir jų pasiekimas turi būti aiškiai pamatuojamas.

9. Centrai ir Erdvės, vadovaudamiesi Įstatyme ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame Atvirojo darbo su jaunimu tvarkos apraše nurodytais atvirojo darbo su jaunimu principais, siekia savo veiklos tikslų.

10. Centras, vykdydamas veiklą, atlieka šias funkcijas:

10.1. dirba su jaunais žmonėmis tiek individualiai, tiek grupėmis;

10.2. teikia prevencines, informavimo, konsultavimo, socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, sociokultūrines ir kitas su jauno žmogaus ugdymu susijusias paslaugas;

10.3. organizuoja veiklas, skatinančias jaunimo motyvaciją ir gebėjimus, reikalingus sėkmingai integracijai į darbo rinką, atsižvelgdamas į savivaldybės padėtį;

10.4. prireikus ir esant galimybei, teikia arba tarpininkauja teikiant kitas laisvalaikio, socialinės ir psichologinės ar krizių įveikimo pagalbos paslaugas jaunimui;

10.5. plėtoja ir palaiko nuolatinius ryšius su savo veiklos teritorijoje veikiančiomis institucijomis, susijusiomis su jaunimo reikalais, – mokyklomis, policija, parapija, jaunimo organizacijomis, bendruomene, ir su vaiko teisių apsauga susijusiomis bei pagalbą vaikams, šeimai teikiančiomis institucijomis – Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) įgaliotais teritoriniais skyriais, socialinės paramos skyriais, seniūnijomis;

10.6. plėtoja ir palaiko ryšius su savo veiklos teritorijoje esančiais Užimtumo tarnybos administracijos padaliniais, socialinių paslaugų centrais, pedagoginėmis-psichologinėmis tarnybomis, kitomis su jaunimu dirbančiomis organizacijomis;

10.7. kartą per metus raštu įsivertina metų pradžioje išsikeltus tikslus, uždavinius, veiklos kokybę ir rezultatus;

10.8. užtikrina viešajai tvarkai keliamų reikalavimų laikymąsi Centre.

11. Centras gali vykdyti papildomą veiklą:

11.1. organizuoti veiklas, skatinančias jaunimo sveikatingumą ir pozityvų požiūrį į sveiką gyvenseną;

11.2. vykdyti vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo, socialinio ugdymo, socialinės rehabilitacijos, integracijos, prevencijos ir kitas programas;

11.3. vykdyti veiklą ne Centre, vietose, kur jaunimas praleidžia daugiau laiko;

11.4. bendrauti ir bendradarbiauti su jaunimo artimos aplinkos atstovais (tėvais, rūpintojais, globėjais, broliais, seserimis ir pan.);

11.5. organizuoti ir vykdyti projektinę veiklą, taikydamas įvairias darbo su jaunimu metodikas;

11.6. dirbti su savanoriais, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo nuostatomis;

11.7. pagal kompetenciją įgyvendinti vaiko minimalios priežiūros priemonės, numatytas Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme;

11.8. bendradarbiauti su centrais, esančiais kituose regionuose;

11.9. vykdyti kitas socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose Mobiliojo darbo, Atvirojo darbo su jaunimu, Darbo su jaunimu gatvėje, Jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo, Jaunimo informavimo ir konsultavimo tvarkos aprašuose apibrėžtas darbo su jaunimu veiklas.

12. Erdvė, vykdydama veiklą, atlieka šias funkcijas:

12.1. sudaro sąlygas vykdyti atvirąjį darbą su jaunimu;

12.2. dirba su jaunais žmonėmis tiek individualiai, tiek grupėmis;

12.3. nuolat palaiko ir plėtoja ryšius su savo veiklos teritorijoje veikiančiomis institucijomis, susijusiomis su jaunimo reikalais, – mokyklomis, policija, parapija, jaunimo organizacijomis, bendruomene, ir su vaiko teisių apsauga susijusiomis bei pagalbą vaikams, šeimai teikiančiomis institucijomis – Tarnybos įgaliotais teritoriniais skyriais, socialinės paramos skyriais, seniūnijomis;

12.4. palaiko ir plėtoja ryšius su savo veiklos teritorijoje esančiais Užimtumo tarnybos administracijos padaliniais;

12.5. kartą per metus įsivertina metų pradžioje išsikeltus tikslus, uždavinius, veiklos kokybę ir poveikį jauniems žmonėms;

12.6. bendradarbiauja su kitomis institucijomis, dirbančiomis su jaunimu;

12.7. užtikrina viešajai tvarkai keliamų reikalavimų laikymąsi Erdvėje.

13. Erdvė gali vykdyti papildomą veiklą:

13.1. organizuoti veiklas, skatinančias jaunimo sveikatingumą ir pozityvų požiūrį į sveiką gyvenseną;

13.2. vykdyti vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo, socialinio ugdymo, socialinės reabilitacijos, integracijos, prevencijos ir kitas programas;

13.3. vykdyti veiklą ne Erdvėje, vietose, kur jaunimas praleidžia daugiau laiko;

13.4. bendrauti ir bendradarbiauti su jaunimo artimos aplinkos atstovais (tėvais, rūpintojais, globėjais, broliais, seserimis ir pan.);

13.5. organizuoti ir vykdyti projektinę veiklą, taikydama įvairias darbo su jaunimu metodikas;

13.6. dirbti su savanoriais, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo nuostatomis;

13.7. bendradarbiauti su Erdvėmis, esančiomis kituose regionuose;

13.8. organizuoti veiklas, skatinančias jaunimo motyvaciją ir gebėjimus, reikalingus sėkmingai integracijai į darbo rinką, atsižvelgdama į savivaldybės padėtį;

13.9. prireikus ir esant galimybei, Erdvė gali teikti kitas paslaugas jaunimui.

III SKYRIUS CENTRO IR ERDVĖS DARBO ORGANIZAVIMAS

14. Darbuotojai, dirbantys su jaunimu, savo veikloje vadovaujasi Aprašu.

15. Centre su jaunimu ne mažiau kaip po pusę etato, skirto atvirajam darbui su jaunimu, dirba ne mažiau nei du darbuotojai.

16. Erdvėje su jaunimu ne mažiau kaip pusė etato, skirta atvirajam darbui su jaunimu, dirba bent vienas darbuotojas.

17. Darbas su jaunimu gali būti organizuojamas remiantis šiomis rekomendacijomis:

17.1. atvirojo darbo su jaunimu, mobiliojo darbo ir darbo su jaunimu gatvėje paslaugos teikiamos nemokamai. Jeigu Centras / Erdvė teikia mokamas paslaugas, Centro / Erdvės savininkas ar dalininkas tvirtina teikiamų mokamų paslaugų sąrašą ir atsiskaitymo už jas tvarką;

17.2. Centro / Erdvės darbo laikas nustatomas atsižvelgiant į jaunimo poreikius ir vietos mokymo įstaigų darbo laiką, tačiau baigiamas ne anksčiau kaip 19 val.;

17.3. Centras / Erdvė taiko įvairius jaunimo poreikius atitinkančius darbo su jaunimu metodus: mokymasis per patirtį, užsiėmimai grupėmis, diskusijos, būreliai, seminarai, individualios konsultacijos, mokymasis iš bendraamžių ir kt.

IV SKYRIUS

CENTRO IR ERDVĖS PATALPŲ REIKALAVIMAI

18. Centro ir Erdvės teritorijos bei bendrojo naudojimo patalpų išplanavimas ir įrengimas turi atitikti Centro ir Erdvės paskirtį, sanitarines ir higienos, darbų ir priešgaisrinės saugos normas, reikalavimus. Centro ir Erdvės bendrojo naudojimo patalpose privalo būti įrengta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema.

19. Centro ir Erdvės patalpose turi būti visi reikiami tinkamos ir saugios būklės baldai, kitas inventoriųs.

20. Patalpos priklauso Centru / Erdvei ar jo / jos steigėjui arba turi būti sudaryta jų nuomos, perdavimo patikėjimo teise arba panaudos sutartis ne trumpesniam nei Centro / Erdvės veiklos plano vykdymo laikotarpiui.

21. Centro / Erdvės patalpų reikalavimus nustato Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Lyčių lygybei užtikrinti rekomenduojama, kad atvirojo darbo su jaunimu komanda būtų sudaryta iš abiejų lyčių atstovų.

23. Dalį lėšų, reikalingų Centro / Erdvės veikloms vykdyti, Centras / Erdvė gauna iš įvairių fondų, nacionalinių programų finansavimo konkursų, privataus sektoriaus ar fizinių asmenų. Dalį lėšų, reikalingų Centro / Erdvės veikloms vykdyti, Centras / Erdvė gauna teikdamas / teikdama mokamas paslaugas.

24. Centras / Erdvė viešina savo veiklą. Centras / Erdvė yra pasiekiamas / pasiekama el. paštu, socialiniais tinklais, mobiliojo arba fiksuotojo ryšio telefonu. Viešinant ir pristatant Centro / Erdvės veiklas, neturi būti pažeidžiamas lankytojų privatumas ir, esant poreikiui, turi būti užtikrinamas jų anonimiškumas.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas
Nr. [A1-3](#), 2015-01-02, paskelbta TAR 2015-01-05, i. k. 2015-00068

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. A1-570 „Dėl Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-28](#), 2019-01-15, paskelbta TAR 2019-01-15, i. k. 2019-00544

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. A1-570 „Dėl Atvirųjų jaunimo centrų veiklos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo